

KÖZÉRTÉK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felolós szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Főmunkatárs:

HAUGH BÉLA.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Sztrájk mindenfelé.

Hogy a földhöz ragadt szegényember, kinek két munkás kezén kívül egyebe sincsen, a hatalmasokkal, elnyomóival szemben kikeresse a maga kétségtelen igazát, ez még nem világ-felforgatás, sőt még csak nem is lázadás a társadalom évszázadokon keresztül megszokott rendje ellen. Ha a helyzetünk javítására irányuló mozgalom a törvényes formák és korlátok között mozog, komoly kifogása ellene senkinek sem lehet, elvégre az ember saját szerencséjének kovácsa s elhárítani az egyéni boldogulás útjából minden jelentősebb akadályt, mint eszes, önsorsa irányítására hivatott, szabad akaratelhatározással bíró lénynek nemcsak szabados, megengedett otlog, de családjával szemben egyenesen: erkölcsi kötelesség.

A létért való küzdelemben minden egyes ember egy-egy őrszemen álló pionir. Ásó, kapa, más utegyengető szerszám mellett ott van a kezében a felhuzott fegyver: bizonyos számítás, ravaszság, fortély, üzleti élelmesség. A nagy hadtestek: népek, nemzetek örökös hareza, egymással vivott küz-

delme is épen így történik, munka, életrealitás dönti el a nemzetek sorát, boldogulását és jövő nagyságát.

Magát tehát a sztrájkot, ha annak indító oka a kétségtelen elnyomással szemben a jogosult önvédelem, alapjában elítélni, kárhoztatni egyáltalán nem lehet. Csakhogy az aztán megint fogas kérdés, hogy hol van a jogosultság határa s a parancsoló szükség megengedett kényszere?

Ha az utóbbi idők sztrájk mozgalmait vizsgáljuk, úgy tapasztaljuk, hogy mindenütt a munkaadók, vagyis mondjuk ki nyíltan: maga a fogyasztó közönség huzta a rövidebbet s volt a vesztes. Ne méltóztassék azt elhinni, hogy a kiflik nagyságban megnövekedtek a péksegédek mozgalmá által; hogy szilárdabban s kevesebb költséggel épülnek fel ma a házak, paloták a kőművesek sztrájkolása miatt, vagy hogy a szocialista apostol — Várkonyi uram híres budapesti emeletes házait a nép filléreinek kívül, a nagyobb bérfizetésre kényszerített urak és földbirtokos osztály forintjai is nem segítettek felépíteni!

Szóval nem „burzsoa“ érdekeket kívánunk szolgálni, csak az igazságot

mondjuk ki, amikor ide írjuk, hogy a mai kenyér-szük világban, az általános gazdasági válság közepette biz a gazdák és ipari kenyéradók, vagy jobban mondva a fogyasztó közönség nagy anyagi áldozatot hoztak a minduntalan ismétlődő sztrájk éhes molochjának jóltartásában. Tovább feszíteni a hurt kelleténél, nem tanácsos, mert maga a hur lesz az áldozat. A kenyéradók szorongatása ok nélkül tulajdonított követelésekkel, magát a — kenyeret üti ki a kézből.

Jó lesz tehát, ha a köznépfel nem ül a földosztó apostolok üres ígéreteinek. Lehet a jó paksiaknak 1 forint 50 kr. napszámot követelniök, de mi marad akkor magának a gazdának? Kézi munkásaink is a mikor érték azt, amit a mai nyomasztó gazdasági viszonyok között anyagi helyzetük javítására elérni lehetett, kössék meg egyre ágaskodó vesszőparipájukat a reális élet szűkös istállójában, ne kalandozzák be vele az elérhetlen álmok birodalmát.

Viszont azonban mindnyájunknak, (de legkivált az államnak) az a sürgős kötelességünk, hogy a szocialis bajok orvos szereit felkutassuk s a

TÁRCZA.

Elfutnak az évek.

Elfutnak az évek, megnőnek az árnyak,
Vágyak és remények gyorsan tovaszállnak.
Nagy néha ha támad egy-egy a szívemben:
Őszi napsugárként az is tovaröppen.

Mint néha a koldus, bár semmije sincsen,
Légyárakat épít rég elveszett kincsen:
Visszaszáll a lelkem, visszaszáll a multba,
S tavaszi napfényben meg-megfürdik újra.

Feldobog a szívem szerelemnek álmán,
— Észre sem veszem, hogy csalóka szívárvány,
Kiholt vágyaimnak ismét szárnya támad,
S fürgé sihederként kergétem az árnyat.

Ujra daitól hangzik az erdő, a róna.
Kinyitja virágát előltem a róza.
Azt sugja a szívem: tépd le hamar! tépd le!
Az a szőke kis lány csókot ad majd érte!

Az a szőke kis lány — hol van az már régen!
Azt a rózsaszálat le dehogyan is tépem!
Az az édes álmom nem az enyim már ma:
Elmult tavaszomnak ősz hideg árnya.

Kihalnak a vágyak, tűnnek a remények,
Csalóka szívárvány, mit értők cserélek.
Odafejj az égen ősi felhők szállnak...
Elfutnak az évek, megnőnek az árnyak.

BORSOS ISTVÁN.

A férj, a nő és a lovag.

1. jelenet.

Férj. De kedvesem, látod, te igen gorombán bánsz baráttal. Én őt nagyon szeretem s igen szeretném, ha te is szeretnéd. Mert ő nagyon derék ember.

Nő. Igaz.

Férj. S te mégis...

Nő. Nem tehetek róla. De ki is tehet arról, hogy az egyik ember tetszik neki, a másik meg nem,

Férj. Igazad van drágám, de te igen jó asszony vagy, férjed kedvéért megtehetnéd, hogy férjed barátját több szívességgel vedd körül.

Nő. De hát mit tegyek?

Férj. Édes fiam, hogyan kérdezhetsz ilyet. Hogy mit tegy? Hát légy iránta barátságosabb, ne ellenkezzél vele folytonosan, hiszen az nagyon elkeserítheti. S a vége az lesz, hogy a mi barátságunknak is vége lesz. Ezt pedig igazán nem szeretném. Aztán szó a mi szó, előkelő ember, uri ember. Az

ember sohasem tudhatja, mikor látja valami hasznát az ilyen barátságoknak.

Nő. Ugyan hagyd el ezt az okoskodást.

Férj. No jó. Hát csupán személyeért becsüljük meg. Ezt is megérdemli. De én nem is értelek angyalom; barátomat minden asszony szereti, mert csinos, sima modoru, udvarias; szóval tud a nők nyelvén.

Nő. Igaz, de mit törődöm én mindezekkel. Te is csinos és udvarias vagy, te is tudsz a nők nyelvén. Mit törődöm én más férfival.

Férj. Hagyjuk kedvesem. Ma hideg vagy. Majd máskor megbeszéljük.

2. jelenet.

Lovag. Asszonyom, ön igazán a halálba kerget. Tudja, hogy imádom...

Nő. Ne beszéljen ilyen ostobaságokat.

Lovag. Ez nem ostobaság asszonyom. Ez igaz. És ha nem ad reményt, én... én igazán... óh ha tudná mit szenvedek.

Nő. S azt hiszi, hogy én nem szenvedek?

Lovag. Nem hiszem. Azaz látom a szeméből, hogy szenved. És mégis elutasít.

Nő. Hja...

Lovag. Nincs hát vigasztaló szava?

Nő. (vállat von.)

Lovag. Mondja, oh mondja, hogy, hogy... remélhetek.

Nő. Én semmit sem mondok, nem

társadalmi bajok orvoslására okosan felhasználjuk. Ne feledjük azonban, hogy a kuruzslás, ráolvasás semmit sem használ szuronyok hatalmával meglehet szüntetni ugyan a sziv minden keserűségét, de a korogó gyomor éhességét csillapítani nem lehet.

Lám az alföldi munkás zavargások folytán alkotott egy pár gazdasági törvény megtermette gyümölcsét; az elégedetlenség, ha végképen meg nem szűnt is, de legalább már nem olyan hangos s egész országot besiró annak a jaj szava.

Nagyon helyes a kormány oly fajta szociál-politikája is, mint a melyről már megemlékeztünk, hogy például az itt környékünkön levő alapítványi birtokok parcellázására is hajlandóságot mutat. A nép kezébe juttatott minden talpalatnyi föld, nemcsak egy karéj kenyér a földhözragadtaknak, de magának az államnak is új adó-alap s keresetforrás. Csak hogy még itt sem szabad megállapodni. Nem csak földművelésügyi érdekeinkkel kell törődni, ipartörvényünk is igazán sürgős reformokra szorult. Az a legnagyobb hibája ennek, hogy sem az iparos, sem az alkalmazott nem találja meg benne a maga óhajtott védelmét, mert egymáshoz való viszonyuk, kötelességük legfeljebb csak óhajtott módban, de nem precíz szabattossággal van meghatározva, a minek oka azután az, hogy munkaadó, munkás az önbíráskodás eszközéhez folyamodik, ezért van az a sok érdekösszetűzés, a minduntalan okkal és ok nélkül kikötő sztrájk.

Vegyük például a most Budapesten folyó kőmives sztrájkot. A műépítésszek karteljét munkásaikkal szemben, igazságos ember nem ítélné el. Elvégre az önvédelem még abban az esetben is jogosult, ha a támadó

életét veszíti. A műépítésszek is ilyen önvédelmi harezot folytatnak, mert az előző sztrájkok alkalmával már jó részben kénytelenek voltak teljesíteni munkásaik kívánságait — kivéve talán a 8 órai munkaidő megadását — de kőmiveseik ismét fokozott kívánságokkal zaklatják őket. Hja, de édes Istenem, ha ez minduntalanul így megy, akkor a szolid vállalkozás az építés terén Magyarországon egyáltalán lehetlenné válik. Ki biztosíthatja a vállalkozót, hogy a realis számitással, de elég tisztos haszonnal elvállalt munkájára, a munkások tulkapásai miatt egész vagyonát reá nem fizeti? Hiszen a sztrájk, ha rendzavarással, izgatással nem jár, nem büntethető cselekmény s a munkához legfeljebb csak úgy terelhetők vissza karhatalommal arenitens munkások, ha előzőleg szerződésileg kötelezték magukat a munka teljesítésére. De akkor is: van az ilyen munkának haszna és áldása?

Felsőbb bíróságaink ugyan vis majornak mondták ki a sztrájkot, az építész tehát talán megszabadul az építés be nem fejezése esetére kikötött bírság fizetéstől, de hát magát az építető közönséget ki kárpótolja?

Szóval sürgős tanulmány tárgyává kell tétetni ezeket az ipartörvények hiányosságából származó bajokat is s törvényhozásilag precízen meghatározni a munkaadó és munkás egymás között való viszonyát, kölcsönös kötelességeiket, mert ma a közigazgatási hatóságok is igazán csak jó belátásukra vannak utalva, ha a felmerült vitás ügyekben döntenieik kell.

Lehetne talán az országot bizonyos kerületekre felosztani s a munkabérek és napszámok minimumának megállapítását a hatóságokra vagy legalább ellenőrzését

bizni? Bizonyos tekintetben ugyan zsebkérdés ez már s azt hozhatják fel, hogy az állam nem „jóléti bizottmány” — De annak kell lennie. Ha kiszabja saját tisztviselőinek, hogy ennyiből, meg ennyiből kell megélned, az sem lenne valami óriási magánjogi sérelem, ha a munkaadó és munkás egymáshoz való viszonyának tüzetes meghatározásánál, ipari ágak szerint szó esnék a munkabérek minimumáról is.

Sok igazságtalanságot szüntetne meg az és sok keserűségnek elvonná a mérgét, ha a munkás egy minden tekintetben modern és méltányos munkás törvény oltalma alá helyeztetnék, mert bizony bárhogy szépítsük a dolgot, a szegény embert még az ág is huzza s a számitó speculáció nem egyszer kizsákmányolja saját önös céljaira a kézimunkás ember nyomoruságos és megszorult helyzetét.

B. I.

Szekszárd csinosodása.

Az ember már igazán nem tudja, hogy mi lesz a rendezett tanácssal. A belügyminiszterium megható és aprólékos gondossága kétségkívül nemes és jó szándékból történik, de végre is azt a hatást kelti, hogy a rendezett tanácsna még igen sokáig kell várni.

Hej pedig, ha ott fenn tudnák, mennyi mindent várunk mi a rendezett tanácstól, akkor talán nem késlekednének oly sokáig. Mert most úgy vagyunk, hogy semmit sem csinálhatunk vagy csinálunk abban a reményben, hogy a rendezett tanácssal mindent meg fogunk csinálni. Hogy mi lesz az a minden, azt most még nem lehet tudni, de kár is volna a történelemnek elébe vágni, mégis talán alkalomszerű, ha Szekszárd csinosodásáról a rendezett tanács létesülése előtt is gondolkozunk.

Lépten-nyomon olvassa és hallja az ember, hogy a rendezett tanácsnak igen-igen sok dolga lesz. Nap-nap után hallja az ember

mondhatok. Pedig az imént a férjem is arra biztatott, hogy legyek ön iránt szivesebb.

Lovag. (savanyuan mosolyog.)

Nő. Talán ez sem tetszik?

Lovag. Valóban, ez nem tetszik. Legegyen ön szivesebb biztatás nélkül.

Nő. Ma igen szép idő van.

Lovag. Teremtőm! Ön mindig az időről beszél, mikor pedig jól tudja, hogy számomra nincs addig szép idő, míg ön elutasít. Bizony, bizony nekem jobb volna nem élni.

Nő. Megint kezdi!

Lovag. Kezdem és végezem. Isten velem. Engem többé nem lát soha.

Nő. (ijedten) Hova megy?

Lovag. (szórakozottan.) Azt még magam sem tudom. De az bizonyos, hogy nem lát többet.

Nő. Ne tréfáljon. Férjemet megölné a bánat, ha önt nélkülöznie kellene.

Lovag. Csak a férjét?

Nő. (tétovázva) I-i-igen.

Lovag. S önt?

Nő. Engem?

Lovag. Igen.

Nő. Hagyjuk ezt.

Lovag. Tehát Isten velem. Többé sohasem lát.

Nő. Az nekem rosszul esnék.

Lovag. Ezt nem hiszem, mert elutasít.

Nő. Én?

Lovag. Igen.

Nő. Csalódikik.

Lovag. Maradjak tehát?

Nő. Oh édes Istenem, hát persze, hogy maradjon... hiszen a férjem is úgy akarja.

3. jelenet.

Férj. Kedves nőm, ha nem csalódom, önnek igen jó kedve van.

Nő. Nos igen, kedves férjem. De ha én nem csalódom, önnek igen rossz kedve van.

Férj. (durván) Igaza van.

Nő. Akkor Isten önnel. Elmegyek sétálni s mire visszatérek, talán nem lesz olyan nagyon rossz kedve.

Férj. (durván) Itthon fog maradni!

Nő. (csodálkozva) Én?

Férj. Igen.

Nő. Ha szabad kérdeznem, mié t e szokatlan hang?

Férj. E szokatlan hang?

Nő. Igen.

Férj. (ünnepélyesen) E szokatlan hang azért van, mert ön, ön asszonyom megfedekezik arról, hogy nekem hűséget esküdött.

Nő. (nevet) Uram, ön megbolondult.

Férj. Lehet, hogy én megbolondultam, ön pedig belebolondult az én barátomba, abba a majomba... barátja az ürdögnek, nem nekem. Többé ne lássam a házamban. Érti ezt asszonyom!

Nő. Nem értem.

Férj. Pedig ez világos. (zsebéből egy levelet vesz elő és átadja feleségének) Olvassa.

Nő. (olvas, aztán a levelet megvetéssel eldobja.) Sajnálom, hogy idáig jutottunk. Ön inkább hisz egy becsületemet meghurczoló levélnek, mint nekem. Ismétlem, sajnálom, hogy ennyire jutottunk. Azt hiszem, hogy ezt én nem fogom kibírni.

Férj. S ha nem fogja kibírni, mit fog csinálni.

Nő. Azt hiszem, hogy visszatérek a máhához. Érti uram!?

Férj. (szórakozottan) Nem értem.

Nő. (büszkén) Csodálom. Ön felszólít engem, hogy barátjához legyek szives s mikor szives kezdek lenni, akkor ön adja a feltékenyt. Uram ön igen furesán gondolkodik. A legfuresabb pedig az, hogy a névtelen levélnek hitelt ad.

(Cseléd jön és bejelenti a lovagot.)

Férj. Mit csináljunk most?

Nő. Bujjék a függöny mögé s hallgassa meg beszédünket.

(A férj elbujjik.)

4. jelenet.

Lovag. Asszonyom, bocsásson meg, hogy alkalmatlankodom, de kedves férjétől egy levelet kaptam, melyben eltölt a háztól. Fővilágosítást szeretnék kérni.

Nő. (hidegen) Azt hiszem, hogy a levél elég világos.

Lovag. Igen. Elég világos. Csak azt szeretném tudni, hogy ön is egyetért-e a levéllel.

Nő. Magától értetődik.

Lovag. Akkor hát... Isten önnel.

Nő. Isten önnel.

Lovag. Utolsó szava ez?

Nő. Utolsó.

(A férj előrohan a függöny mögül.)

5. jelenet.

Férj. Drága angyal, édes feleségem, bocsásson meg... Kedves barátom, ne haragudjál... Nem utolsó szavunk ez. Maradjunk tovább is jó barátok.

(Függöny.)

Fazekas Endre.

a panaszokat, hogy vagy sárosak vagy porosak az utcák, hogy az aszfaltot nem szokták lesöpörni, hogy a város sok helyén betegséget terjesztő, rothadó vizek éktelenkednek, hogy a lakók szemetet, kifőtt sárgarépát, döglött macskákat, kutyákat és egyébeket az utcára öntöznek, hogy a szennyvíznek nincs lefolyása, hogy a világítás kétségbeejtő, hogy... de ki tudná elszámolni mindazokat a panaszokat, a melyek teljes joggal hangzanak folytonosan.

Az ember szomorúan gondol vissza a multa és szomorúan kérde, mit csináltak itt Szekszárd érdekében, a vármegye székhelyének érdekében. Vajjon itt a bőséges bortermés idejében senkinek sem jutott eszébe, hogy a város érdekében a közügyért is kellene valamit tenni? Ebben a történelmi nevezetességű városban, a mely nemesak az Árpádok idejében, hanem jóval régebben is szerepet játszott, ebben az aránylag jómódu városban soha senkinek sem jutott eszébe, hogy anyagi és szellemi góczponttá kellene tenni. Mert ha valami emelkedés történt Szekszárdon, az csak azóta van, a mióta a szőlők kipusztultak. Az anyagi tönkrejutással fenyegető gazdasági állapot hatott kényszerítőleg, s akkor kezdtek kapaszkodni a megélhetésnek, az anyagi boldogulásnak másfajta szalmaszálába. De lehetetlen elvitatni a mostani vezetőség következetes és takarékos eljárásának érdemeit, s be kell ismerni, hogy a jövő boldogulás alapjait a mostani vezetőség rakta le.

De ugy gondoljuk, hogy itt nem állhatunk meg, hanem a várost városiaszá is kell tenni. Ha a multban nem történt semmi, csak bortermelés, most már itt az idő, hogy történjék. Most már felsőbb helyeken is belátták, hogy a vidéki városok nem mehetnek tönkre a főváros kedvéért, hogy a vidéki városokért is kell tenni valamit. Tudjuk jól, hogy a külső fény, a cziczoma nem biztos jelzői a boldogságnak, s tudjuk azt is, hogy egy város emelkedésével, szépülésével arányosan emelkedik a pótdó is. De az is bizonyos, hogy a külső cím föltétlenül szükséges a boldogulásra és ha emelkedik is a pótdó, végtére is valamikor kell egy kis áldozatot is hozni. De a külső csinosodást nem is említve igen sok olyan dolog van, a mit az egészségügyi követelmények tesznek szükségessé, s ezt bizonytalan időre elodáznai nem helyes és nem czélszerű.

Nem vághatunk elébe az eseményeknek, s várjuk a rendezett tanácsot; de félünk, hogy hiába várjuk. És esetleg úgy járhatunk, mint az egyszeri fiatal ember, a ki nem szokott mosakodni, s a korholásra azt felelte, hogy majd akkor mosakodik, ha megnősül. Az egyszeri fiatal ember azonban soha sem nősült meg, s nem is mosakodott soha. És vajjon ha a rendezett tanács nem lesz meg, a rendetlenség és a falusias jelleg továbbra is megmarad-e? Az igaz, hogy egyszerre nem lehet mindent megcsinálni, de apránként rendezett tanács nélkül is meg lehetne kezdeni a csinosítást. Nagy érdekek fűződnek ahhoz, hogy Szekszárd igazi város legyen, s nagy jót fog tenni a várossal az, a ki eleget tesz majd a közszükségletnek.

Utcza kövezésünk.

Lapunk mult heti számában már megírtuk, hogy Szekszárd nagy község képviselő-testülete a kövezést igénylő utcák összerírására s a kövezés sorrendjének megállapítása végett bizottságot küldött ki. A képviselő-testület eme határozatát *Borzsák* Endre ev. ref. lelkésznek a ref. templomhoz vezető ut s a Virág-utcai lakóknak pedig az ő utcájok kikövezése ügyében beadott két-rendbeli kérvényére hozta.

Most a közvetlenül érdekelték köréből hosszabb közleményt kaptunk, amely a kiküldött bizottságnak figyelmét kívánja felhívni a két utcza közlekedési mizeriáira.

A református utcza kikövezésének kérdésével feleslegesnek találjuk hosszasan foglalkozni. A czikk írója szerint „ennek az utcának kikövezése feltétlenül első sorba helyezendő, még pedig minél előbb: az isko-

láztatás és a szentegyházba járásra való köztekintetnél fogva.“ Ehhez tehát semmi hozzátenni való nem lehet.

A mi pedig a Virág-utca kikövezését illeti, a beküldött czikk szerint e mellett közforgalmi tekintetek szólnak.

„Ugyanis az Orvos-utca, Selyemgyár-utca, virág-utca és az izr. templom mellett való utcza a sétatértől a sédpatakig egyre épülő csinos házaival Szekszárdnak, a belváros után legcsinosabb város része, melynek lakosai a néhány vagyonos és a csinosodást kedvelő polgáron kívül valamennyien iparosok, kereskedők és hivatalnokok, tehát a városnak olyan középosztályú adófizető polgárai, a kiknek foglalkozása már kizárja a gazdálkodást és az ezzel kapcsolatos kocsis és lótaratást, tehát az utcákat éppen ennek a városrésznél lakosai rontják legkevesebbet terhes kocsikkal, szekerekkel és ennek a mindinkább szépülő városrésznél mégis olyan utczái vannak, aminőhöz hasonlókat csak a Sárközben meg Agárdon a sárfészekben találunk. Ennek a ténynek oka az, hogy az újvárosrész, meg az alsóvárosrész közforgalmának legalább fele része ezen a városrészen át bonyolódik le.

De míg az Orvos és a Selyemgyár utcából a forgalom a helyi viszonyoknál fogva legalább elterelődik, addig a Virág-utca e város résznek legforgalmasabb, sőt a városnak a főutca után a második forgalom lebonyolító utcája. Egyenes, széles és hosszantartó ut ez, s az újvárostól a koresolyázó tóig semmi sem zárja el, s éppen ezen szélessége és hosszantartó egyenessége tette alkalmassá a közlekedésre. Az újvárosiak nagy része, kiknek a keselyüsi ut mentén földjeik vannak, vagy bármely más gazdasági dologban kocsival járnak arra felé vagy az alsó városba a Virág-utczán át közlekednek a keselyüsi utra, másrészt az alsóvárosnak a vásártérre torkoló utczába és a koresolyázó tónál az alsóváros második részébe vivő uthoz. Viszont az alsóvárosiak az utcákból, a vásártéren a főgimnázium sarkánál vágnak át s ekkor igen természetesen nem kerülnek meg a sétatért jobbra vagy balra a Selyemgyár utca végett, hanem egyenesen a Virág-utczán át hajtatnak az újváros felé.

A Fekete-féle gőzmalomba járó alsóvárosiak — valamint más vidékiek is — a Virág-utczán át közlekednek, mert a gőzmalom ennek folytatásába esik. A Virág-utczának derekán éppen most épül a Schleicher-féle ezemertfedőlap-gyár, amely ismét alapos teherkocsi-közlekedést von be az utcába. Végül ott vannak a vásárosok. Aki egy országos vásár közforgalmát figyelemmel kíséri, látni fogja, hogy az újváros és belváros közt a vidékiek jórésze félre csap a kocsisorból s balra térve az újváros és belváros közti széles utcán, egyenesen a Virág-utczán jön fel, mely egyenesen a vásártérre visz és ugyanezen kocsik hazafelé is ezen az utcán távoznak. Ilyenkor a főutca tán csak felényire mulja felül a Virág-utca forgalmát. Ennyiből is látható, hogy a templom utca után másodsorban az Orvos—Selyemgyár—Virág-utczák kövezendők, de ezek közül meg legelső sorban a Virág-utca, mint a város általános közforgalmát másod sorban lebonyolító nagy közlekedési ut.“

Igy szól a beküldött czikk. Nekünk azonban megvalljuk, más a véleményünk. Nem az, hogy talán a Virág-utca ki ne köveztessek, hanem az, hogy Szekszárd valamennyi utcája kiköveztessek, még pedig lehetőleg egyszerre. Mi ugyanis az utcák klasszifikálását, bármily forgalmi és köztekintetek szóljanak egyik vagy másik mellett, igazságos dolognak nem találjuk. A kövezés közpénzből, általános adózás útján történik, nem méltányos dolog tehát, hogy például egyik utcza a kövezés előnyét élvezze, akkor, mikor a másik utcának épp ugy adózó polgárai majd elülnek a sárban. Az aszfaltozásnál már ugyis kénytelen volt a háztulajdonosok egy része eltérni azt a szembeütlő igazságtalanságot, hogy saját pénzén csináltassa meg a járdát, holott azt más városrészből is éppen ugy használják, kívánatos azért, hogy legalább a kövezés kérdésénél az osztó igazság álláspontjára helyezkedjünk. Ezt a

kövezési kérdést oda kell utalni a rendezett tanács teendői közé. Mint más városok teszik, vegyünk fel mi is olcsó, hosszabb lejáratu kövezési kölcsönt, vagyis ki kell köveztetni az egész várost s kövezet vámot szedni. Így a mai generációnak amugy is nagy terhe áthárul a jövő nemzedékre is, a mi czélszerű is és igazságos is. Csakis így lehet haladni, egyébként összeroppanunk a tehertől, mert éppen az a baj, hogy régi jó öregeink, a régi jóidőkben semmitsem tettek, hanem nekünk hagyták a feladatok jórésznél megoldását.

V Á R M E G Y E.

A vármegyei központi választmány ma délelőtt ülést tartott, melyen az országgyűlési képviselő-választók 1906. évi névjegyzékét állapították meg s egyuttal a közszemlére kitétel iránt is intézkedtek.

Községi ügyek.

Böleske község előljárósága a községben létező közállapotok miatt egy esendőrsnek mielőbbi felállítását kérte a belügyminisztériumtól. Az előljáróság kérvényét azzal utasította el a belügyminiszter, hogy az őrs felállítására ez idő szerint nincs költségfedezet.

HIREK.

— **Plébánosi kinevezés.** Major Károly budai külvárosi káplán, ki évekkal ezelőtt spiritalis volt Baján, Apponyi Sándor gróf egyházipatrónus ajánlatára kinevezetett a tolnamegyei Mucsiba plébánossá.

— **Hangverseny.** Döry Pálné buzgólkodása folytán május hónapban nagy hangverseny lesz Szekszárdon. Hír szerint Kürry Klára fog énekelni, Barabás Béla amerikai utjáról olvas fel, Inkey Pál somogyi földbirtokos tárogatón, Pete Lajos pedig zongorán játszik. A nemes czél érdekében kívánatos, hogy a hangverseny minden tekintetben sikerüljön.

— **Eljegyzés.** Szenczi Fördös Vilmos m. kir. honvédszázad főhadnagy, Fördös Géza paksi ügyvéd fia, eljegyezte Asteini Goertz Elzát, néhai Goertz Konstantin es. és k. kamarás, sorhajókapitány leányát Pozsonyban.

— **Megköszönt adomány.** Leicht Lajoshoz, a szekszárdi kereskedelmi kaszinó elnökéhez, abból az alkalomból, hogy az elnökléte alatt álló egyesület a József főherceg szanatorium javára táncmultsága jövedelmének felét átengedte, a szanatorium egyesület elnökétől a következő köszönő levél érkezett:

„Igen tisztelt Uram!

Döry Pálné urasszony beküldte nekem a becses elnökléte alatt álló és valóban hazafias szívvvel bíró egyesületnek adományát a szegénysorsu tüdőbetegek szanatoriuma alapjára; mély tisztelettel fölkérem, legyen kegyes a t. körnek igaz hálámát és köszönetemet nyilvánítani; egyuttal kérem Elnök urat, tartsa meg egyesületünket továbbra is szeretetében, jó szívében.

Fogadja kiváló tiszteletetm nyilvánítását!
Budapest, 1905. április 13. án.

Kész tisztelettel:

Gróf Károlyi,

cs. kir. kamarás, főispán,
elnök.

— **Halálozás.** Hugonnay Béláné grófné, született korompai Simontsits Izabella, Hugonnay Béla gróf volt szatmármegyei főispán felesége ötven éves korában meghalt Budapesten. Az elhunyt grófné alelnöke volt a magyar gazdasszonyok egyesületének, patronája a szatmári oltáregyesületnek és választmányi tagja számos budapesti jótékony egye-

stületnek. Jó szívéért és jótékony működéséért szerették és nagyrabecsülték. Halálával gyász érte a *Halmosi, Hunkár és Maylis* családokat is. Közeli rokona volt *Simontsits* Elemér, Tolnavármegye főjegyzőjének is. Temetése hétfőn délután volt Budapesten. A gyászszertartást *Bakács* János végezte. A temetésen Budapest s a környék előkelősége óriási számmal jelent meg. A halottat innen Tinnyére vitték a család sírboltjába.

— **A szekszárdi belvárosi róm. kath. templom ablak festményei.** Lapunkban már hírt adtunk arról, hogy *Wosinsky* Mór apátplebános fáradhatlan buzgólkodásából a belvárosi templom egyszerű ablakai üveg festéssel díszített ablakokkal lesznek feleserelve. Ezen ablakok közül kettő már megérkezett, de lapunk zártakor még csak az egyiket helyezték el a templom közép hajójának, a szentély felőli részén. Ezen az ablakon Jézus szent. Szívének imádása van feltüntetve. Bibor szalaggal és stilizált levéllel körülfont oszlopokon nyugvó diadal ívet látunk, az oszlop főket virág és gyümölcs füzér kapcsolja össze. A diadal ív alatt tiszta kék égből két oldalt felhők között száll alá Jézus a föld felé, fejét dicsfény övezi, két karját áldásra tárva, keblén a tövis koszorúval övezett sebzett szívet viseli, lábainál a térdelő férfi és nő alakok mély áhitattal s imádó szemekkel tekintenek fel reá. A másik ablakot a mai nap folyamán helyezik el amaz szemben s ez Szűz Máriát fogja ábrázolni. — Ez a két ablak a templom ismeretlen jótétjének ajándéka.

— **Bizottsági tagválasztás.** Pakson *Petrics* Ferenc volt országgyűlési képviselőt, *Pinczehelyen* pedig *Niedermayer* Gyulát választották meg vármegyei bizottsági taggá.

— **Esküvő.** *Wéber* Kálmán püspök-nádasi földbirtokos e hó 26-án esküdött örök hűséget Pécsen *Gyimóthy* Mariska urhölgynek, *Gyimóthy* Gyula fűszer és vaskereskedő leányának. A polgári és az egyházi házasságkötésnél *Majórossy* Imre kir. tanácsos, Pécs város polgármestere és *Piribauer* Antal voltak a tanúk.

— **Eljegyzés.** *Brebóvszky* Elemér, a szekszárdi áll. főgimnázium tornatanára f. hó 22-én a békésmegyei Tótkomlóson jegyet váltott *Chován* Emiliával.

— **Megváltoztatott hivatalos óra.** A szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatásnál és a mellé rendelt számvevőségénél a hivatalos órák további intézkedésig, május 1-től reggeli 7 órától délután 1 óráig lesznek.

— **Ajándékok a múzeumnak.** *Szluha* István czecei földbirtokos, a paksi választókerület országgy. képviselője a szekszárdi múzeumnak egy remek inakönyvet ajándékozott, melyet lapunk más helyén bővebben ismertettünk. *Dr. Lörenthey* Imre budapesti egyetemi tanár, geologus, *Szekszárd* és *Nagymányok* földtani leírásáról szóló műveit 7 füzetben, *Kovács* Márton regölyi róm. kath. tanító 30 darab husvétii himes tojást ajándékozta.

— **Uj postapalota.** Az *Ózv. Márton* Antalné urnó által Szekszárdon építeni szándékolt postapalota tervét *Diczenty* László szekszárdi építőmester elkészítette. A terv, a tulajdonos által beadott ajánlattal együtt most van elbírálás alatt a kereskedelemügyi miniszternél.

— **Anyakönyvvezető helyettes kinevezése.** A belügyminiszter a lemondás folytán megüresedett paksi állami anyakönyvvezető-helyettesi állásra *Bóka* Jenő okleveles jegyzőt nevezte ki.

— **A drágaság.** Általános a panasz, hogy az idei drágaság a megélhetést annyira megnehezítette, hogy a lakosság legnagyobb része kénytelen a lehető legszűkebb körülmények között élni. Természetesen első sorban a szegény néposztály érzi leginkább a drágaságot, de érzik azt a jómóduak is, s igen alapos okuk van a panaszra a tisztviselőknél is, a kik igen csekély jövedelmükből kénytelenek drágán bevásárolni. Szekszárd amugy sem tartozik az olesó városok közé, s tekintve azt, hogy a piaci viszonyok igen rendezetlenek, hogy a kofák kényük-kedvük szerint csinálnak üzleteket a lakosság erszényének rovására, igen érthető az az elkeseredés, a mely a nagy drágaság miatt általánosan el van ter-

jedve. Legnagyobb a drágaság azoknál a cikkekknél, a melyeknek legolcsóbbaknak kellene lenniök, mert legnagyobb a keresletük; persze ennek jó részben a múlt évi szárazság az oka. A krumpli például, a mi tavaly zsák szerint 140 fillér volt, az idén öt koronára szökött. A bab, mely literenkint tavaly 12 fillér volt, az idén 24 fillér; ugyancsak 14 fillérre szökött a kukorica a múlt évi 7 filléres árról. A tej a múlt évben 10—12 fillér, az idén 14 fillér; az ünnepek előtt, mint ismeretes, 24—28 fill. kellett egy liter tejért adni. A tejföl múlt évi 8—10 filléres ára 14—16 fillérre emelkedett; a tojás szintén megkétszereződött, valamint a zöldség-félék is. A liszt (nullás) 26 fillérről 36 fillérre szökött, a cukor 76 fillérről 88 fillérre. A húsfélék között jóformán csak a borjúhús nem igen változott, de a tavalyi 96—102 filléres marhahús az idén 100—112 fillérre; a tavalyi 100—104 filléres sertéshús 130—136 fillérre emelkedett. Némely összehasonlítás nem mutat ugyan nagy különbséget, de ez csak látszólagos. Mert ha egy családot veszünk tekintetbe, a mely család naponkint egy kiló marhahúst fogyaszt, s a marhahús áremelkedését 10 fillérben állapítjuk meg, az egy hónap alatt három koronával több, mint a múlt évi kiadás; a sertéshúsnál már kilenc korona, a lisztnél, cukornál ismét 3—3 korona különbség, tehát e négy cikk-nél 18 korona különbség mutatkozik. De ilyesmire természetesen csak az aránylag jobb módúak háztartásában fordulhat elő, hát a szegény népnél, a szegény napszamosoknál, a kik alig keresnek többet havonként 20—30 koronánál, ott érzik csak igazán a drágaság nyomorúságait.

— **Uj ügyvéd.** A pécsi ügyvédi kamara *Ujváry* László ügyvédet Dunaföldvár székhelyei az ügyvédek jegyzékébe felvette.

— **Eladott birtok.** *Döry* Andorné szül. *Tömöry* Irma eladta Andor major nevű, 529 kat. holdnyi birtokát *Spitzer* Gyula siklósi lakosnak 420 ezer koronáért. — Ehhez a szép birtokhoz szomorú emlékek fűződnek. *Döry* Andor — kiről a pusztá nevének kapta — pár évvel ezelőtt 40 ezer forint kölcsönt vett fel rá a szekszárdi takarékpénztártól, később azonban kiderült, hogy a kiállított és be is kebelezett kötelező hamis volt, így a takarékpénztár elvesztette a pénzt, vagyis jobban mondva a részvényesek rövidültek meg.

— **Méhész egyleti elnök.** A szekszárdi méhész egylet végre megtarthatta heteken át hirdetett közgyűlését. A megjelent tagok *Molnár* József gazd. egyt. titkárt választották elnökül. Kívánjuk, hogy a jobb sorsra érdemes egyesület felvirágozzék vezetése alatt.

— **Névmagyarosítás.** *Strasser* Gyula Inám pusztai lakos nevének belügyminiszteri engedéllyel „*Kovács*“-ra változtatta. — E név gazdája azonban, mint a fővárosi lapokban olvastuk, a lezajlott választási harcokban belügyminiszteri engedély nélkül is használta a most nyert Kovács nevet.

— **Papválasztás.** *Póth* József gyönki ev. ref. lelkész Ujsóvára választották meg lelkésznek.

— **Közüti bejárás.** A paks-kölesdi törvényhatósági közut közigazgatási bejárása május hó 23-án d. e. 10 órakor lesz. A gyülekezés helye Kölesd nagyközség.

— **Kinevezés.** *Vendl* Gyula központi főszolgabírói díjnyel *Döry* Pál vm. alispán a vármegyei központi irodába nevezte ki díjnyel; ennek helyébe pedig *Bajó* Pál főszolgabíró *Várdi* János nyug. esendőr-mestert alkalmazta a főszolgabírósnál díjnyelnek.

— **Pályázat erdészeti ösztöndíj-alapítványra.** *Esterházy* Miklós herceg egy éven 600. koronával javadalmazott erdészeti ösztöndíjra hirdet pályázatot. Az ösztöndíjat a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola erdész növendéke kapja tanulmányának befejezéseig. A pályázók közül előnyben részesül az, a kinek szülője a hercegi uradalom szolgálatában áll. A pályázati kérvények legkésőbb 1905. május 5-ig Esterházy Miklós herceghez czimezve Kismartonba, Sopron megyébe, a hercegi központi igazgatóságához küldendők.

— **Tűz.** Szakacs e hó 21-én éjjel 12 órakor tűz volt. *Mikicza* György napszamos

embernek háza égett le. A ház padlásán volt a 7 tagból álló család összes élelmi szere s ez mind a tűz martalékává lett.

— **Ipariskolai államsegély.** A kereskedelemügyi miniszter a paksi ipariskolának az 1904/5-ik tanévre 550 korona államsegélyt utalványozott.

— **Bronzkori lelet.** Az öcsényi szőlőhegyen forgatás alkalmával bronzkorbeli tárgyakra bukkantak. A leletet, mely 9 drb karkötőből és több kisebb-nagyobb öntvényrögből áll, *Wosinsky* Mór múzeum-igazgató a múzeum számára megvette a találoktól.

— **Kiásvott szőlővessző.** *Krautsack* József pénzügyi számtanácsos hosszúvölgyi szőlőjéből ismeretlen tettesek 1220 gyökeres vesszőt loptak el. A vakmerő tolvajok egyenként húzogatták ki a vesszőt a földből, mert már el volt ültetve s be is volt kupolva. Mindenesetre helyi viszonyokkal ismerős volt a tolvaj. A csendőrség keresi a három jómadarat, kik más pénzen akarnak szőlőt telepíteni. — Ugyanekkor *Végess* János vármegyei árvaszéki jegyző szőlőjéből is vittek el nagyobb mennyiségű gyökeres vesszőt.

— **Uj ügyvéd.** *Dr. Kanczler* Antal, dr. *Steiner* Lajos szekszárdi ügyvéd volt segédje, a budapesti egyetemen az ügyvédi vizsgát letette és Bonyhádon nyitott ügyvédi irodát.

— **Megszökött cseléd.** *Singer* Márton földműves, paksi lakos cselédje, *Koskai* Mária f. hó 24-én éjjel megszökött és magával vitte gazdájának több értékes ruhaneműjét. A leány Dunaföldváron lakó szüleikhez akart szökni, de a gazdája a szökést észrevéve, a vasuti állomáson elfogta.

— **Meglopott könyvkereskedő.** *Jeruzsálem* Ede tamási könyvkereskedő üzletének kirakatát f. hó 21-ére virradóra *Csizmadia* Sándor 13 éves suhancz betörte és onnan többféle levélpapírt és más tárgyakat ellopott. *Csizmadia* mikor megtudta, hogy a lopással őt gyanúsítják, a lopott tárgyakat elégette.

— **Honvéd nyugdíj felemelés.** A miniszterelnök *Stier* József szekszárdi 1848/49-iki honvéd eddigi évi 96 kor. nyugdíját évi 132 koronára emelte fel.

— **Öngyilkosság hurczolkodás miatt.** A hurczolkodás nem valami kellemes dolog, azért tartja a magyar példabeszéd: két hurczolkodás felér egy leégéssel. *Balogh* János 73 éves csizmadia mestert is nagyon elkésé-ritette, hogy özv. *Makk* Sándorné budai utcái házából ki kell hurczolkodnia. Az öreg foltozgatással kereste kenyerét, de biz ebből nem igen futotta a szerény házbér sem, a miatt felmondta neki. S mivel lakást sehol nem kapott, annyira elkéséredett a hajdan jobb napokat látott szegény ember, hogy e hó 24-én este 7—8 óra közt felmondott lakásának padlásán felakasztotta magát, — így aztán csakugyan kikerülte a szentgyörgynapi hurczolkodást. E hó 26-án temették el a halottas házból.

— **A közösügyes állapot.** *Czita* István, meg *Horváth* István bábai lakosok közös udvarban laknak, ami miatt a pörpatvar ritkán szokott elmaradni. A héten ismét összejöttek a közös társak, aztán össze is verekedtek és egymást kölcsönösen elverték; *Czita* 10 nap alatt, *Horváth* 8 nap alatt gyógyuló sebet kapott. — Ugyancsak *Bátán* *Pirisa* Erzsé és *Mózes* Erzsé közös konyhában főzik az ebédet, meg vacsorát; no de hát nem azért közösek, hogy össze ne különbözzenek. Először szóval, majd meg hathatósabb móddal összepöröltek és verekedtek, egymást kölcsönösen megtépázva; mind-egyik kapott a másiktól egy hétre való ütésnyomot. — Ilyen a közösügyes állapot. — *Molnár* János bátaszéki lakos portáján meg *Kosztocsin* Ágoston és felesége, *Szelman* Magdolna kaptak össze, a minek végleges eredménye az lett, hogy *Kosztocsinné*, meg *Molnár* János is egy-egy hétre való két foltokat kaptak egymástól.

— **Szédelgés hitelbe vásárolt gépekkel.** *Varga* János gyulaji lakos, ki hasonló csaláskért és okirathamisításért már 9 évi börtönt ült *Lipótváron*, *Goldfinger* Ármin bonyhádi és *Strenger* Jakab síófoki gépkereskedőtől, magát vagyonos embernek tüntetvén fel, többféle gazdasági és varrógépet rendelt hitelbe. A gépeket, a mikor megérkeztek, azonnal eladta potom árért, de az eladónak

egy fillért sem fizetett. A károsultak Vargát és a vevőket, a kik tudták Varga bűnös vásárlását, csalásért a bíróságnak feljelentették.

— **Halál egy tyuk miatt.** Szücs György értényi lakos tyukja csak kapirgált, kapirgált, mi által sok kárt okozott Dravecz György ottani lakos szüljében. Dravecz egy ideig hessegette a falánk állatot, de biz az tyuk eszével sehogy sem tudott a helyzet magaslatára emelkedni, tovább kapirgált a szöllő között, amiért aztán életével lakolt, mert Dravecz György husvét szent ünnepének második napján irgalmatlanul ledurrantotta. A tyuk gazdáját, Szücs Györgyöt azonban elfutotta a méreg kedves tyukjának kimulása miatt s estefelé, amikor Dravecz György a háza előtt álldogált, kérdőre vonta, hogy hogy merészelté bántani az ő tyukját? A szóváltásból ököltre mentek, azaz, hogy Szücs Draveczet fellökte, de a szomszédok megakadályozták a további ütlegelésben. Amiért aztán még inkább boszút forralt és este, mikor ugy 9 óra tájban Hamar Lajos korcsmajából ittas állapotban hazafelé ment, pajtásaival, Szücs József, Szijártó János, Szijártó József, Papp Mihály, Papp Károly, Devez Mihály és Keszthelyi Jánossal elkezdte döngetni Draveczék kapuját. A nagy zajra a 80 éves Dravecz lépett ki az ajtón s ideje sem volt már visszahuzódni, mert hirtelen megrohanták s a szó szoros értelmében agyonverték és szurkálták. A segítségére menő fia, Dravecz Ferencz is alig tudott a garázda emberektől élve menekülni. A vizsgáló bíró azonnal megjelent a helyszínén, hogy a tett elkövetőit kinyomozza.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Lerch György szekszárdi szabómesternek igen rosszul ment az ipara, nagyszámu családjá mellett még arra a sorsra is jutott, hogy hitelbe vett kenyér-keresőjét, varrógépjét nem tudta kifizetni s hitelezője elvette tőle. E miatt való elkeseredésében ollójával oldalba szurta magát úgy, hogy veszedelmes sebével a Ferencz kózkórházba kellett szállítani.

— **A t. tanító urak figyelmébe!** Árva J. könyv és papirkereskedésében Szekszárdon próbairási lapok, igen jó, famentes papíron, izléses kiállításban 100 drb. 1 korona; bérmentes küldéssel 100 drb. 1 kor. 30 fillér. Mindennemű irodai és iskolai cikkek olcsón szerezhetők itt be. Mintákkal kívánatra készséggel szolgál a fenti cég.

Sárgult lapok

Tolnavármegye történetéből.

Csapó Vilmos kir. kamarás ur szíveségéből érdekes két verset mutatunk be. Sz. Fördös Dávid nagydoroghi predikátor és fia, a későbbi híres református egyházi szónok, Fördös Lajos irták ezeket gróf Esterházy Károly fő-páni beigtatására, amely 1836-ban országra szóló fénytel és pompával ment végbe. E versek, mint költői művek — nem a halhatatlanságnak készültek, de kortörténeti vonatkozásaiknál fogva nagyon érdekesek s a nagyközönséget is érdekelhetik már csak azért is, mert Tolnamegye legelőbbskelő családjaira, illetve fiaira: Szilassyra, a Csapókra, Magyarayakra, Bezerédyre, Szlankovanszkyra, Jeszenszkyre — történik bennük hivatkozás.

A két vers így hangzik:

ÉRDEMÜNNEP

Méltóságos Gróf

ESZTERHÁZY KÁROLY

Úr, Ő Méltóságának

a' T. N. Tolna Vármegyei Fő Ispányi

székbe lett örvendetes beiktatásakor

Szegszárdon.

1836.

„Akármí pompás oszlopnak
Arany betűi lekopnak,
Idővel az is le dűl:
Nem tud az ősz emlékezet
Róla semmit; örök Nevet
Az érdem ad egyedül.

Nem várhat jutalmasabb bért
Senki, — mintha Músa babért
Tűz valaki fejére;
Ez örök életet fűváll
Nem hervadó koszorúval
Fedett sirja méjére.

Ki a' Músákat szereli,
Azl a' Dícsőség hirdeli
Trombitáján harsogva;
Feltört koporsója felett
Emeli fel a' Tisztelet
Szent Templomát ragyogva.

Sz. FÖRDÖS DÁVID
NDoroghi Préd.

„Ön érdekét lemondani
Köz érdekért ki kész:
Annak jutalma szent csókom
'S érdem eseréga lész.»

Az istenasszony így, — 's leg-olt
Keresni mentenek,
De tilkos utain sokan
Törést szenvedtenek.

Mert lélek' és erős kebel'
Hiánya mit tehet?
Veszélyt, ezek ha nintsenek,
Ki küzdni nem lehet.

Kebeben égjen a' haza
Íránti érzelem,
'S a' szívet a' hön lángolót
Ne szállja félelem.

Erő fesztise nem bűnért
Sovárgó melledet;
Tégy! mert csak így ragadhatod
Meg a' derék Nevet.

Küzdjél, de tűrni tudj! erény
Lakához így mehetsz;
Jutalmat a' ki tűrtekért
Méltán tsak így vehetsz.

Te tudtad ezt, 's kiküzdted Őt,
'S hoztad magaddal a'
Dicsőt, derék Eszterházy,
Honunk derék fia!

Veled hozád az eltűnt,
'S adád honodnak át; —
Magadnak a' csergelyt tartván,
'S jutalmazó csókját

'S lángolni kezdte ajkadon
A' csók 's le lángola
A' szívre, mely nagy, isteni
Tellekre lobbana.

'S onnan jövend buzogva, mint
Forrás' ezüst víze,
Hazánkra beke, és malaszt
Sanyart szerettire.

Fogadd az ily nemes szívűt
Fogadd Nemes Megye!
'S jöhászra kelj, hogy így tekint
Reád az ég' kegye.

Mi még kesergjük a' kihunyt
Szilassyt a' remek
Honfit, kinek porairól is
Ragyognak érdemek;

Kinek ha bár letörte is
E' földi életét
Halál: dícső 's nagy tetteit
Hír szellő hordja szét:

De oh te boldog, a' közös
Bút eltörölheted,
Midőn karoddal az erény'
Fiát ölheted!

Te boldog, oh örömkönyű
Csorogjon arcodon,
Ezer szíves kíváncsalom
Zúgjon határodon!

Kiáldsd: Éljen!... de mit? hiszen
Orókra él, kinek
Érdemfűért adának a'
Hatalmas istenek!

Igen, Te élsz Eszterházy!
Neved ragyogni fog
Honunk egén, miként tűzes
Fénylő csillagzatok.

Ragyogj tehát a' székben is,
Mít im ma vészsz át,
'S deríts körülte új derűt,
'S boldogítsd a' hazát.

Meglásd, mi szép az élet ott,
Hol olly derék fiak
Élnek, körödben mint a' Nagy
Csapók, Magyaray-ak.

Meglásd, hogy hol Bezerédy,
Szlankovanszky fogott
Kezet Jeszenszky-vel, remek
Tellek születnek ott.

'S Te felvirágozandz oh Megye!
Fel, és derülni fog
Eged, mit ők deritenek
Ők a' remek Napok!

'S kik e' Napok? ... Tekintsd egünk
Ott fen ragyog nevek; —
Csillag tömegből éjjelen
Rakák ki szellemek.

Ti vagytok oh Ti Lelkesek,
Kik a' Megyére szét
Derűt sugárzatok, széppé
Teremtőén életét.

Ti vagytok oh! poraitokon
Kéleud a' Musa fel,
'S merész kezekkel tettitek
Az égre vési fel.

'S te itt elől ragyogsz derék
Eszterházy! Te itt
Kapod meg újra a' tűrés'
'S a' rény' jutalmait.

Dicsőség és Nagyság pompáz —
Fel lelkes arcodon, —
Erő mutatkozik, 's nyugszik
Hatalmas jobbodon.

Mély hódolattal a' Megye
Im Néked adja át
'Szívét 's az égre küldi fel
Sóhajzó szavát:

És hosszú földi életet
Ohajt Tenéked E'; —
Kérvén, legyen mindég Veled
A' Népek Istene.

'S mi Pápa' sík lapályain
Daloljuk e' napot,
Szívünkben érzetünk után
Emelve oszlopot; —

'S míg a' kies hegyek Szegzárd
Körül töményzenek,
Szavunktól addig a' Bakony'
Szikláit rengenek.

FÖRDÖS LAJOS
a' Pápai Fő Iskolában
Pápi Tudományt. halgató.»

Muzeum, közintézetek ügyei.

Szluha István ajándéka a vármegyei muzeumnak.

Szluha István czecei földbirtokos, Tolnavármegye paksi választó-kerületének országgyűlési képviselője egy remek és értékes miniatűr-festményekkel díszített imakönyvet ajándékozott a muzeumnak. Az imakönyv alakja nagy nyolczadrét, a lapok fatáblába vannak kötve, melyet szép díszítésű préselt barnabőr borít. Az egyes lapok finom olasz vagy francia pergamentek s az imakönyv eredetileg 112 ilyen lapból állott, melyből csupán az utolsó üres zárólap hiányzik. Az első lapon hosszoldalával függélyesen álló négyszögű fekete és aranysegélyű keretben egy czimert látunk: rózsaszínű alapon, halványkék ruhába öltözött fehér szárnyu angyal áll egy zöld halmon; az angyal előtt egy hegyére állított négyszögű paizs van, mely függélyes vonallal két részre van osztva; a bal zöld mezőt három koronás fehér oroszlán, a jobb arany mezőt kereszt alakra helyezett öt tengeri u. n. fésűskagyló (zarándok-csiga) díszíti. Ezután következik a czimlap arany keretben. A hosszúnégyszögű mező apróbb négyszögekre van beosztva; a négy sarkában szép miniatűr-festéssel emberi és állati alakok, a négy elemnek: tűz, víz, levegő és föld jelképei láthatók; 8 kis négyszögben francia szövegek vannak gótikus kolostor kézírással; a középső nagy négyszögben egy emberalak szétvetett lábakkal áll, nyitott belső részszel, melybe az alak körül elhelyezett nap, hold és öt csillagból eredő aranyszálak vezetnek, mutatván, hogy az embernek melyik belső szerve felel meg a hét égitesthez kötött indulatoknak.

Ezután következik a naptári rész aranykeretben; a hónapokat megfelelő, jelképes és gyönyörű miniatűr festésű jelenetek kezdik meg s mindegyik mellé egy jelmondat is van írva; januárt egy lakomázó fejedelmi pár ábrázolja, jelmondata: pocula ianus amat (január kedveli a poharakat t. i. a farsangi mulatságot), februárt három nőalak ábrázolja egy közülük karszékben ül és beteg, a másik kettő gyógyszerket nyújt neki, jelmondata: et februarius algeo elamat (és februarius a hideglelés miatt jaggat t. i. a farsangi lakomázás elrontotta az egészségét) és így tovább. A naptári rész után következik maga az imádkozásra való szöveg, melynek egy-egy főrészét egy egész lapra terjedő s Jézus és az evangélisták életéből vett gyönyörű aquarel festmények választják el egymástól. A fest-

ményekkel szemben levő lapok arany alapon virág, gyümölcs és stilizált levélzettel díszített aquarel festésű keretbe vannak foglalva; a többi lapok egyszerű aranykeretbe; a szöveg szabályos, tiszta és gondos kézirat, melynek nagybetűi legnagyobb részben rózsaszín vagy kék alapon aranyinitialék. Az egész szöveget ezenkívül szétszórtan apróbb négy- és ötszögű képek díszítik. Az egész lapra terjedő képek elseje azt a jelenetet ábrázolja, midőn Szt. Jánost olajba főzik elevenen s ő imára összetett kezekkel martír halált szenved. A második képen Jézust az olajfák hegyén Judás csókjával elárulja; a harmadik képen Máriát az Angyal üdvözi, háttérben angyalok serege látszik; a negyedik képen Mária a gyermek Jézussal karján díszfényű öveze jelenik meg egy előkelően öltözött hívő csoport előtt; az ötödik kép Jézus keresztre feszítésének nagy jelenetét ábrázolja; a hatodik képen a pásztorok imádják Jézust Betlehemben; a hetedik képen az angyal hírül adja a pásztoroknak a Megváltó születését; a nyolcadik képen a napkeleti bölcsek királyok hódolnak a csecsemő Jézusnak; a kilencedik képen a csecsemő Jézust bemutatják a templomban az Urnak; a tizedik képen a Szentsalád két angyal őrizete alatt Egyiptomba menekül Herodes elől; a tizenegyedik képen Jézus Jairus leányát feltámasztja; a tizenkettedik kép egy harcziás jelenet, melynek értelmét a képből kimagyarázni nem lehet; a tizenharmadik kép Lázárnak feltámasztása, végül a tizennegyedik kép Máriának mint Jézus anyjának imádási jelenetét ábrázolja. Az utolsó lapon egymás alatt öt sorban betűk és fekete meg színesre festett ábrák vannak, melyeket ép úgy kell megfejteni, mint az eféle talányokat szoktuk mai nap; a talánymegfejtés a kép alá van írva francia nyelven. A szövegben az imarész után következik a tartalom-jegyzék, melynek végén francia nyelven meg van írva, hogy ezen imakönyvet Páris-ban készítették 1340-ben.

A képeken levő személyek is az ezen időbeli francia divat szerint vannak felöltözve. Az egész könyv kitűnő karban van, teljesen ép, hibátlan, az írás tiszta és fekete, mintha ma írták volna; a festmények színei élénkek, ragyogók. Valóban bámulatra méltó az az óriási türelem és aprólékos gondosság, mellyel ezt a könyvet készítették; betűi kezdettől fogva végig egyformán szépek, egyformán nagyok úgy, hogy a mai nyomdaiparnak is méltó díszére lenne ilyen precíz nyomtatás, nem hogy annak a jámbor szerzetesnek, ki tán egész szerzetesi életén át ott görnyedett íróasztala mellett, amíg ezt a remek könyvet elkészítette. Szluha Istvánnak ezen ajándéka muzeumnak örök dísze s tán legbecesebb könyve lesz.

TANÜGYI HIREK.

Szülő- és borgazdasági tanfolyam. Értesítem tankerületem tanítóit, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszter f. évi 32,925. számú rendeletében a néptanítók számára négy hetes szülő- és borgazdasági tanfolyamra hirdet pályázatot

A tanfolyam május 29-től június 10-ig és okt. 16—28-ig, illetve okt. 9—21-ig tart.

A tanfolyamra felvettek 120 korona általányt kapnak.

Felhívom tankerületem tanítóit, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket hozzám legkésőbb május 8-ig terjesszék be. Szekszárd, 1905. április 26.

Tihanyi Domokos,
kir. tanfelügyelő.

Nyugdíjintézetbe felvétel. Spindlbauer Anna simontornyai községi óvónő 1905. január 1-től 600 koronával az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvételre.

Érettségi vizsgálatok. A szekszárdi állami főgimnáziumban az idei érettségi vizsgálatok írásbeli részének idejét május hó

15., 16., 17., 18. és 19. napjaira tűzte ki az igazgatóság. Az írásbeli vizsgálatot megelőző osztályvizsgák pedig május hó 10., 11., 12. és 13. napjain lesznek.

Nyugdíjigény felemelés. Part Gyula kalaznói ág. hitv. ev. tanító nyugdíjigénye 1496 koronára emeltetett fel.

Egyletek és társulatok.

A kaszinó táncestélye. A szekszárdi kaszinó ma este, saját helyiségeiben táncestélyt rendez.

A nőegylet közgyűlése. A „Szekszárd-Tolnamegyei Nőegylet,” mint már említettük, f. é. április 30-án d. u. 3 órakor tartja a róm. kath. ovoda nagytermében özv. Sass Istvánné elnöklésével tisztújító közgyűlést. Tárgysorozat: 1. Titkári jelentés. 2. Jegyzőkönyv felolvasása. 3. A múlt évi számadások előterjesztése. 4. A jövő évi költségvetés megállapítása. 5. Esetleges indítványok. 6. Tisztújítás. Ha a közgyűlés nem volna határozatképes, úgy az, f. é. május hó 7-én 3 órakor újabb meghívó kibocsátása nélkül fog megtartani. A Ferdinand János egyleti pénztárnok által készített számadásból, melyet Tihanyi Domokosné alelnök, Krcsmarik Pálné választmányi tag és Krammer János egyleti titkár vizsgált felül és ajánl elfogadásra, kiemeljük a következőket. **Bevétele volt az egyletnek:** Mint múlt évi készpénz maradvány 288 kor. 49 fil., Tagdíjakból 1380 kor. Adományok: Tolnam. tak. és hitelbanktól 40 kor. Szekszárdi takarékpénztártól 40 kor., Döry Dénesnéől 24 kor., Varga Jánosnéől 10 kor., Függyöny kölesönzéből 16 kor., Takarékpénztári kamatok 902 kor. 27 fil., Tea estélyek jövedelmének fele 169 kor. 23 fil., Értékpapírok vásárlása végett takarékpénztárból kivételt 9837 kor. 75 fil., Átfutó tétel: Tévesen bevételezett tagdíj 6 kor. Összesen 12713 kor. 74 fil. **Kiadás:** Szekszárdi és vidéki szegények és szegény tanulók állandó havi segélyezésére 2011 kor., Szekszárdi és vidéki szegények részére adott rögtöni segélyek 43 kor., Egyleti jegyző tisztelet díja 100 kor., Egyleti szolga díjazása 120 kor., Nyomdai számlák és posta portók 71 kor. 04 fil., Szegényeknek karácsonyi kiosztásra 30 kor., Három menházának karácsonyfára 30 kor., Takarékpénztári kivétel értékpapír vételére 9837 kor. 75 fil., Átfutó tétel: Tévesen bevételezett tagdíj 6 kor., Pénztári maradvány 464 kor., 95 fil., Összesen 12712 kor. 74 fil. **Vagyron mérleg:** A Szekszárdi takarékpénztárban 3¹/₂%-al elhelyezett tőke 6420 kor. 10 fil., A Tolnamegyei takarékpénztárban 4%-al elhelyezett tőke 400 kor., 10,000 K névértékű 4¹/₂%-os magyar korona jár. kötvény 1904. december 31-iki árfolyam értéke a 9835 K 9835 kor., A szekszárdi róm. kath. Ovodának adott kamatnélküli betáblázott kölesön 7200 kor., Ingóságokban 250 kor., Készpénzben 464 kor. 95 fil. Összesen 24570 kor. 05 fil. **Az 1905. évi költségelőirányzat:** 2748 kor. 95 fil. Van pedig az egyletnek 1905-ben 6 alapító és 256 rendes tagja.

A „Magyarországi Szent Erzsébet” harmadik előadása. A szekszárdi róm. kath. olvasókör a már két ízben nagy sikerrel előadott „Magyarországi Szent Erzsébet” című vallásos és hazafias színművet közki-vánatra harmad ízben is előadja e hó 30-án vagyis holnap vasárnap. A jegyek előre válthatók az elnökségnél és Árva J. könyvkereskedésében. A közönség figyelmét melegen felhívjuk ezen szép vallásos és hazafias színműre, melynek betanítására a derék szereplők nem sajnáltak sem időt sem fáradságot.

Majális. A „Faddi Kath. Ifjúsági Egylet” f. é. május 7-én a „Korona” udvarán, kellemetlen idő esetén pedig a nagy teremben, egyleti új díszes zászlaja felszentalése alkalmával annak javára, tánccezal egybekötött zártkörű majálist rendez. Belépti díj személyenként 40 fillér. Kezdeté délután 4 és fél órakor. Az ünnepség programja következő: 1. 9 órakor az ifjúság testületileg indul Zdráhál Gyuláné szül. Hegedűs Anna urnó lakásához s meghívja a zászlóanyai

tisztségre. 2. Tíz órakor szent mise. Evangelium olvasása után szent beszéd, tartja dr. Sipos István karkaplán Pécsről. Utána az új zászló benedikálása; tartja Fekete Ágoston tolnai prépost. 3. Szent mise után a zászlóanya hazakisérése testületileg. 4. D. u. majális. Jegyek előre válthatók Ékes István ur üzletében; *Hostyánszki* Antal egyleti dékánynál s d. u. a pénztárnál.

A „Tolnai Jótékonyági Nőegylet” 1905. évi április 30-án a „Tolnai Kör” helyiségében tánccezal egybekötött tea estélyt rendez. Belépti díj személyenként 2 korona.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

A szekszárdi kir. törvényszéknél főtárgyalásra kitűzött bűnügyek:

1905. év május hó 2-ikán: Muth János és társai ellen lopás miatt, Boosor József ellen okirathamisítás miatt, Komlósi Pál és társai ellen lopás miatt, Borbás József és társai ellen lopás miatt, Koch György ellen halált okozott súlyos testi sértés miatt.

1905. év május hó 4-én: Bandi János és társai ellen emberölés miatt, Knopf Márton ellen hatóság elleni erőszak miatt, Kaszás Ferencz és társai ellen súlyos testi sértés miatt, Ábrahám György ellen lopás miatt, Bittner Miklósné ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt.

G A Z D A S Á G.

Jelentés Tolna vármegye selyemtermeléséről és selyemfonó iparának állapotáról az 1904. évben.

Mint minden évben, úgy ez idén is összeállította Bezerédj Pál évi jelentését a selyemtermelés eredményéről. Maga a jelentés a múlt évben három nagy kötetet tett ki, és részletesen föltárta Magyarország selyemtermelési állapotát, a mely immár sok reményre jogosítónak mondható. Mindez Bezerédj Pál önzetlen és soha nem lankadó tevékenységének köszönhető, annak a Bezerédjnek, a ki büszke önértéssel tekinthet vissza arra a huszonöt esztendőre, a mit a selyemtermelés szolgálatában töltött.

Ezzel csupán Tolna vármegye selyemtermeléséről van szó, a melyet egy 208 oldalas könyv tár elénk. A részletes jelentést és az adatokat megelőzi Bezerédjnek a földmívelési miniszterhez írt általános jelentése, a melyből a következőket emelhetjük ki.

A tapasztalatok szerint a községek érdeklődnek a selyemtermelés ügye iránt, s jól tudják, hogy éppen akkor jutnak ama várva-várt első pénzhez, mikor tavasszal erre leginkább rá vannak szorulva.

A szakember szemüvegén nézve a dolgot úgy találja Bezerédj, hogy az eredmény még nem kielégítő, mert sokkal többet lehetett volna elérni bizonyos föltételek mellett. Annak oka ugyanis, hogy a selyemtermelés aránylag kevés jövedelmet hajtott, a szederfák elégtelenségében rejlik. Elszomorítónak mondja a jelentés, hogy a nagy költséggel és fáradsággal ültetett szederfák nagy mennyiségben pusztulnak el a kellő gondozás és kímélet hiánya miatt.

Ennek meggátlására ajánlatos, hogy a községek a lomszedést ellenőriztessék és okvetlenül szükséges, hogy az előjárások a lomszedés gátlásokat a törvény teljes szigorával torolják meg.

A selyemtermelési ismeretek terjesztése végett minden tenyésztő minden évben újra kap egy képekkel ellátott kimerítő és részletes utasítást a helyes és okzerű selyemtermelésről. Ezen kívül ott, a hol szükséges, még külön oktatók is alkalmaztatnak, kik a termelés ideje alatt egy-két községben végig járván, oktatják és ellenőrzik a termelőket. Hogy pedig még behatóbban történjék a termelők oktatása, az intézet alkalmazottjai külön előadásokat is rendeztek, mert tapasztalás szerint az előszónak több hatása

van, mint az írásnak. Hogy pedig a szóbeli előadások minél érthetőbbek legyenek, az előadók vetített képeket is mutattak be. Mintegy 150 képpel illusztrálták az előadásokat.

Ilyen szemléltető oktatást tartottak Bátán, Bátaszéken, Deesen, Harezon, Mőzsön, Dunakömlődön stb., összesen 21 tolnamegyei községben. Ezen szemléltető előadásoknak némi sikere is mutatkozik, a mennyiben 1904-ben az első osztályu gubók aránya a többiekhez képest országsszerte mintegy 5%-al emelkedett.

Tolnavármegye selyemtermelése 1904. évben a következő volt. A termelő községek és puszták száma 124, a termelő családok száma 4007 volt. Termeltetett selyemgubó az egész vármegyében 76,995 kgrm, s ezért kifizetett 145,945 korona. A szederfatermesztés a következő volt: Az intézet adott 4 liter szederfamagot, 198,224 drb. 2—3 éves iskolázandó magági szederfacsemetét, 3,441 drb. kiültetésre alkalmas szederfát. A községek saját faiskolájukból kiültettek 10,789 drb. szederfát; végleges helyre kiültettek az egész vármegyében 14,230 drb. szederfát.

Szekszárd nagyközség keresete a selyemtermelés és selyemipar után 1904-ben volt: napszámok után 63,002 korona, a szekszárdi kereskedőknek és iparosoknak 36,601 korona, Szekszárdon termelt gubóért kifizetett 7,865 korona; Összesen tehát 104,468 korona. Eöbe az összegbe azonban nincs beleszámítva a tisztviselők fizetése.

A Bezerédj István alapítvány kamataiból jutalomban részesült legtöbb gubót termelők 1904-ben a következők voltak: Hoffmann Flórián szedresi lakos termelt 89 kgr. gubót, megjutalmaztatott öt drb. cs. és kir. arannyal. Oláh István jegenyési lakos, termelt 73 kgr. gubót, jutalmul kapott 3 drb. cs. és kir. aranyat. Szulimán János hidjai lakos, termelt 70 kgr. gubót, jutalmul kapott 2 drb. cs. és kir. aranyat. Lukács István Gindly szőlőhegyi lakos, termelt 200 kgr. gubót, kapott jutalmul 5 drb. aranyat. Peitzik Vicza mőzsi lakos, termelt 101 kgr. gubót, kapott jutalmul 4 drb. aranyat. Pesztericz Jánosné paksi lakos, termelt 88 kgr. gubót, kapott 3 drb. aranyat. Szalók István sárpilisi lakos, termelt 78 kgr. gubót, kapott 2 drb. aranyat. Wiltner Anna tolnai lakos, termelt 73 kgr. gubót, jutalmul kapott 1 drb. aranyat.

A jelentés legnagyobb része aztán elsorolja az egyes községek termelési viszonyait. Részletesen kimutatja, hány szederfa áll a termelők rendelkezésére, hány ment tönkre, hány volt a termelő, mennyit termeltek, mennyit kerestek, ki termelt legtöbbet stb. Sok községben feltűnően apadt a termelők száma, a mit a jelentés azzal magyaráz, hogy a szőlő és cukorrépa termelés elvonja a lakosságot a selyemtermeléstől, de egyáltalán megjegyzi, hogy ez nem lehet komoly ok a termelés elhanyagolására. A mint hogy ugy is van. A megyei birtokosok majdnem mindenütt megengedik saját területükön a lombzedést, de úgy látszik, hogy a lombzedők nem igen kímélik a fákat, mert alig van lap, a melyen ne lehetne olvasni a figyelmeztetést, hogy nagyobb kímélettel szedjék a lombot, mert különben kénytelenek lesznek a földbirtokosok az adott engedélyt visszavonni.

Végre megemlítendő még, hogy a vármegye központi járásának aranylag legjobb termelő községe *Ócsény*.

Közérdekű elvi határozatok. Béltisztító és szárító telepek létesítése a községek belső területén és a lakóházak közvetlen szomszédságában nem engedélyezhető. — Kőművesmester külön iparigazolvány nélkül

csak akkor végezhet cserepező-munkát, ha oly építkezéssel van szó, melynek a cserepezés csak kiegészítő része, de építkezési munkával kapcsolatban nem lévő cserepezést elvállalni és teljesíteni a kőműves-mester jogosítva nincs. — Mészáros-iparnak hatósági bejelentés és tudomásul vétel nélkül való félbeszakítása, vagy abbahagyása miatt a kihágási eljárás az 1879. évi XL. törvény-cikk 31. szakaszában megállapított, s az üzlet félbeszakításától, vagy abbahagyásától számított hat hónapi elévülési időn túl meg nem indítható. — Áruknak nagy mennyiségben, a tényleges viszonyokkal nem egyező módon való hirdetése, a mennyiben az áruk ára is föl van tüntetve, nem tekinthető tévedésbe ejtésre alkalmas megjelölésnek.

Eladó bika. Lapunk mult heti számában felsoroltuk azok neveit, a kik tenyész bikájuk után a gazdasági egyesülettől eladási igazolványt nyertek. A tenyész állattal bírók névsorából azonban *Simon István* ujbereki uradalmi számtartó ur neve kimaradt. — Utólag felemlítjük, hogy neki is van eladó bikája, a mely szintén nyert eladási igazolványt.

A gazda joga. Érdekes határozatot hozott nemrégiben a közigazgatási bíróság. A határozat különösebben érdekelheti a cselédtartó gazdákat, a kik a cselédokozta károk megtérítésének módjait nem ismerik. A közigazgatási bíróság kimondta ugyanis, hogy a gazda a cseléd okozta kár fejében visszatarthatja a cseléd bérének megfelelő részét, amde ez a visszatartási jog *nem terjeszthető ki a cseléd ruhaneműire.* A határozatot egy konkrét eset provokálta, a melyből kifolyólag a közigazgatási bíróság utasította a gazdát a visszatartott ruhanemű kiadására.

A közlegelőket nem szabad földarabolni. A földmívelésügyi miniszter legutóbb egy konkrét eset alkalmából kimondotta, hogy egyesek jutalékát a közös legelőből természetben kihalítani nem lehet.

Zsidó földmívelők kiképzése. Zsidó fiukat, árvákat és szegénysorsúakat ép testalkattal és legalább három középiskolai osztályu jó bizonyítvánnyal földmívelőkké és kertészekké képeztet ki az izraelita kézmű- és földmívelési-egyesület (VII., Damjanich-utca 48. sz.), a hol születési, iskolai és szegénységi bizonyítvánnyal ellátva személyesen kell jelentkezni.

Rothadt szőlőből való bor javítása. Rothadt szőlő mustját erősen kell szellőztetni s lenyálkásítani és egészséges erjesztőt hozzáadni. Ha ezt elmulasztottuk s a bor ihatatlan, azt bajosabb megjavítani; próbáljunk a borhoz hektóliterenkint 1—2 dekagramm vegytiszta cersavat adni s kénezett hordókba fejteni. A többszöri fejtés csak hasznára van. Ha gyenge a bor, 2 liter kozmamentes szeszt is adunk hozzá, olyképpen, hogy fejtéskor a szeszt az üres hordóba előreöntjük. Az áterjesztés leginkább segít a bajon, ezt akként eszközöljük, hogy a bort lefejtjük s cersavat és annyi fehér süvegcukrot adunk hozzá, amennyi szükséges, hogy a bornak rendes szesztartalma legyen s életerős tenyésztett erjanyaggal erjedésbe hozzuk.

Baranyai kiscgazdák vetőmag szükséglete. A baranyamegyei kiscgazdák 14 községből 2600 métermázsas vetőmag szükségletet jelentettek be. Az ottani gazdasági egyesület 791 meter mázsas búzát szerzett a szentlőrinczi uradalomtól 16760 korona értékben s ezt a jégverte községek vették igénybe.

Czukorgyár Eszéken. Eszéken 10 ezer darab részvényt 4 millió korona alaptőkével czukorgyár létesül.

149 szám.

1905. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyönki kir. járásbíróságnak 1905. évi V. 72/1. számú végzése következtében Dr. Gyarmati Viktor ügyvéd által képviselt Mauthner Ödön budapesti lakos javára **Cziffroy Ödön** csibráki lakos ellen 312 kor. 50 fill., s jár. erejéig 1905. évi márczius hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 680 kor. — fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: 2 lo, kocsii nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a gyönki kir. járásbíróság 1905-ik évi v. 72/2. számú végzése folytán 312 kor. 50 fill. tőkekövetelés, ennek 1904. évi szept. hó 17-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 94 kor. 58 fill. ében bíróság már megállapított költségek erejéig, Csibrákon alperes lakásán leendő megtartására **1905. évi május hó 6-ik napjának délutáni 1/2 2 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyönkön, 1905. évi április hó 21 napján.

Laki László,
kir. bir. végrehajtó.

Egy jó házból való fiu

tanonczul

fölvéttetik **Báter János könyvnyomdájában.**

Specialista!

Specialista!

angol ruganyos és gummi-sérvkötők gyári raktára.

női és férfi különlegességek.

Kaphatók:
Bachschitz K. és társai árullázában Szekszárdon.

Specialista!

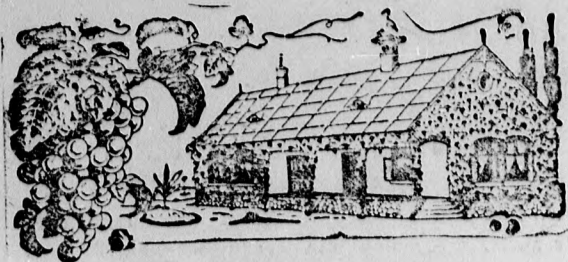
2-7

Gyors, pontos, olcsó és izléses kiszolgálás

BÁTER JÁNOS czégnél

NAGY PAPIRRAKTÁR
A J BETŰK

LEGJÓBB SZERKEZETŰ GÉPEK és az árszabásbani szoliditás biztosíthatják a tisztelt megrendelőket, hogy a felmerülő és legmesszebb terjedő igényeik is teljes kielégítést nyernek.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető ne volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb-része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy menüiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olesó árban és »Delaware« sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Biharmegye. 9-10

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétet-
nek fel lapunk kiadó-
hivatalában.

HIRDETMÉNY.

Alulírott szekszárdi előljáráóság a képviselőtestület határozata folytán ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező „Szekszárd Szálló“ épületében levő — eddig Lencz Károly és Almási Károlyné által bérben birt

két bolthelyiség

és pedig a Lencz Károly által birt helyiség folyó évi július hó 1-től, az Almási Károlyné által birt helyiség folyó évi október hó 1-től, egymás után következő **6 évre, f. évi május hó 8-án délelőtt 11 órakor**, a városháza nagy tanácsstermében, nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe fog adatni.

A részletes árverési feltételek a községi előljáráóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szekszárd, 1905. április 22.

Előljáráóság.

Izléses és olesó nyomtatványokat

szállít a
legrövidebb
idő alatt

BÁTER JÁNOS könyvnyomdája SZEKSZÁRDON.

FISCHHOF JENŐ

műasztalos

Szekszárdon, Kossuth Lajos-u. 1023.

A modern követelményeknek teljesen megfelelő

műasztalos műhelyt

rendeztem be.

Külföldön éveken át a leghíresebb (többek közt a bajor királyi udvari) butorgyárakban szerzett tapasztalataim biztosítékot nyújtanak arra, hogy a legkényesebb izlésnek is megfelelek.

Elvállalom lakások teljes berendezését, műbutorok (intarzia berakással), épület- és boltherendezések készítését.

Felvilágosításokkal szívesen szolgálok.

FISCHHOF JENŐ műasztalos
Kossuth Lajos-utca 1023.

10-10

Bachschtz Károly és Társai áruháza

Szekszárd, Széchenyi-utca Mayer-ház.

2-20

A vásárló közönség figyelmébe!

Tisztelettel értesítem a vevő közönséget, hogy tavaszi rendkívüli bevásárlási utamról haza érkeztem s a raktáromon levő újdonságokat a vevő közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Raktáromon találhatók:

a legujabb cretonok, sephirek, cöperék, batistok, angol vásznak, francia delinek és pongis batistok, pompás színezetben.

➔ Női, férfi és gyermek felöltők óriási választékban. ➔

Divatos női havelokok 4 forinttól. Legujabb blouse-selymek, 120 cm. széles, sikerült mintáju, méterje 49 kr.

Valódi Singer-varrógépek 10 évi jótállással 23 frt.

Utazó bőröndök, kézi táskák és utazó kosarak. — Állandó nagy raktár gyermekjáték és gyermekkocsikban. — Újdonságok nap- és esőernyőkben. — Valódi francia mell-fűzők. — Kézimunkák, himző-selymek és kötőpamut gyári raktára. — Óriási választék női, férfi és gyermekcipőkben.

Urak részére divatos öltönyök mérték után készítettnek.

Magunkat a t. vevő közönség jóindulatába ajánlva, vagyunk kiváló tisztelettel

Bachschtz Károly és Társai.